

ПРОГРАМНІ ПРОДУКТИ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Н.І.Верба, асистент

Миколаївський державний аграрний університет

У статті розглянуто програмні засоби автоматизації бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств та запропоновано дві конфігурації для сільськогосподарських підприємств, сумісні з компонентами системи "1С:Підприємство", наведено їх можливості та особливості.

В статье рассмотрены программные средства автоматизации бухгалтерского учета сельскохозяйственных предприятий и предложены две конфигурации для сельскохозяйственных предприятий, совместимые с компонентами системы "1С:Предприятие", приведены их возможности и особенности.

Сьогодні на ринку програмних продуктів є кілька десятків пакетів програм для бухгалтерського обліку. А з кожним роком з'являються все нові та нові, які, як заявляють їх розробники, перевищують усі вимоги.

Серед багатьох фірм вже кілька років лідером випуску цих програм є фірма "1С" (м. Москва). Програми цієї фірми мають низку незаперечних переваг:

- простоту інсталяції і використання;
- можливість гнучкого налаштування конфігурації;
- змогу швидко виконувати різноманітні проведення (це дуже важливо в сьогоднішніх умовах частої модифікації правил обліку);
- широка мережа дилерів і безкоштовні поновлення конфігурації, що їх надає фірма у випадку зміни правил бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік сільськогосподарських підприємств в деяких розділах обліку має специфічний характер, а саме:

- собівартість продукції сільськогосподарського виробництва може бути обчислена тільки в кінці року, тому що протягом року продукція обліковується за плановою собівартістю;

- це також стосується і незавершеного виробництва, яке в рослинництві обліковується за рік;
- готова родукція дуже часто використовується для відтворення (насіння, молоко, телята);
- облік тварин, багаторічних насаджень, землі;
- багато видів виробництв (в рослинництві, тваринництві, переробці) та видів оплати праці.

На сьогоднішній день в Україні є розроблені програми для автоматизації ведення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. Це :

- програмний продукт конфігурація “МІКСТ : Сільськогосподарське підприємство” (м. Черкаси);
- конфігурація для сільськогосподарських підприємств України фірми “Кварц” (м. Черкаси).

Ці програми сумісні з компонентами системи “1С: Підприємство”.

Програми призначені для роботи на ІВМ-сумісних персональних комп'ютерах з операційною системою Microsoft Windows та оперативною пам'яттю 16 Мбайт та вище.

Конфігурація “МІКСТ: Сільськогосподарське підприємство” призначена для автоматизації ведення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах.

Дана конфігурація має ряд особливостей:

1. При розробці конфігурації велика увага була приділена можливості нагромадження, аналізу й розподілу витрат по різних видах діяльності підприємства з наступним одержанням їхньої фактичної собівартості. Витрати по підприємству накопичуються в розрізі видів діяльності, підрозділів і видів витрат.
2. Реалізовано облік готової продукції. Протягом усього виробничого циклу (року) облік готової продукції ведеться в планових цінах. В кінці року розраховується фактична собівартість готової продукції, визначаються калькуляційні відхилення фактичної собівартості від планової з наступним розподілом калькуляційних різниць.

3. Реалізовано облік допоміжних і переробних виробництв із можливістю аналізу витрат як по допоміжному виробництву, так і по підрозділу, для якого виконувалися роботи.
4. Реалізовано облік роботи автотранспорту й сільськогосподарської техніки.
5. Реалізовано облік тваринництва. Облік худоби ведеться як у сумарному вираженні, так у головах і в живій вазі.
6. Програма адаптована під ведення багатофірмового обліку. Це дає можливість вести облік по декількох сільськогосподарських фірмах з одержанням консолідованої звітності, включаючи головну фірму й вилучені філії.
7. Реалізовано податковий облік. Існує кілька схем обліку ПДВ, що відповідають законодавству України. Існує можливість обліку валових доходів / витрат.

Конфігурація “МІКСТ: Сільськогосподарське підприємство” не є самостійною програмою і працює разом з компонентами “Бухгалтерський облік” і “Оперативний облік” системи “ІС:Підприємство 7.7”.

Конфігурація для сільськогосподарських підприємств України фірми “Кварц” (конфігурація для компоненти “Бухгалтерський облік”) являє собою типове рішення для автоматизації сільськогосподарських підприємств.

У порівнянні зі стандартною конфігурацією в представлений конфігурації передбачені механізми ведення бухгалтерського обліку, характерні для сільського господарства:

- дороблено стандартний план рахунків з урахуванням специфіки сільського господарства;
- можливість обліку поголів'я тварин разом з вагою;
- передбачено механізм ведення обліку продукції сільськогосподарського виробництва протягом року по плановій собівартості з виведенням фінансового результату по різних видах діяльності (у тому числі в рослинництві роздільно по культурах);
- включено додаткові довідники, що забезпечують аналітичний облік;

- передбачено механізм ведення витрат допоміжних виробництв і розподіл цих витрат на основне виробництво;
- розроблено документи, що дозволяють вести такий розріз обліку, як переробка;
- широкі можливості нарахування й виплати заробітної плати з розбивкою її по витратних рахунках;
- автоматичний розрахунок відпусток і лікарняних у різних тимчасових інтервалах.

Включено додаткові звіти, що враховують специфіку сільсько-господарських підприємств.

”Конфігурація для сільськогосподарських підприємств України” не є самостійною програмою і працює разом з компонентом “Бухгалтерський облік” системи “1С:Підприємство 7.7”.

Конфігурація фірми “МІКСТ” більш ширше охоплює коло автоматизації бухгалтерського обліку сільськогосподарського підприємства, так як працює з двома компонентами програм фірми “1С” - “Бухгалтерський облік” та “Оперативний облік”, а конфігурація фірми “Кварц” — тільки з компонентою “Бухгалтерський облік”.

Вартість комплексу програмних засобів на теперішній час становить: для конфігурації фірми “МІКСТ” до 8,0 тис. грн, для конфігурації фірми “Кварц” — до 3,5 тис. грн.

З метою підвищення ефективності управління сільськогосподарським підприємством можливо рекомендувати впровадження в практику діяльності сільськогосподарського підприємства автоматизацію бухгалтерського обліку на базі конфігурацій для сільськогосподарських підприємств фірми “МІКСТ”(м. Черкаси) або фірми “Кварц” (м. Черкаси) залежно від можливостей підприємства (стосовно вартості програм) та кола задач автоматизації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інформаційний випуск фірми “1С” № 1594 від 20.06.2002.-//www.1c.ru
2. Інформаційний випуск фірми “1С” № 2028 від 07.02.2003.-//www.1c.ru
3. Опис програмних комплексів конфігурацій фірми “МІКСТ” та фірми “Кварц” (м. Черкаси).